

24 Νοεμβρίου, 1989

[ΜΑΛΛΑΧΤΟΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

SIMONE ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ.

Αιτητές.

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕΣΩ ΓΕΝΙΚΟΥ
ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Καθ' ων η Αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 497/88)

---

*Πράξεις ή αιτιώσις εν τη εννοία του Άρθρου 146.1 του Συντάγματος —
Κανονιστική Διοικητική Πράξη — Δεν μπορεί να προσβληθεί κατ'
επείγουσα με Αίτηση Ακυρώσεως, γιατί είναι νομοθετικού περιεχομένου.*

5 Με την παρούσα Αίτηση Ακυρώσεως οι αιτούντες προσβάλλουν την
Κανονιστική Διοικητική Πράξη 145/88 της 13ης Μαΐου 1988, το κείμε-
νο της οποίας εμφανίζεται στη σελίδα 2762. Η εν λόγω Κ.Δ.Π. εξεδόθη
από τον Υπουργό Εμπορίου δυνάμει της εξουσίας, που του παρείχε ο
10 Κανονισμός 6 των περί Αμύνης (Εξαγωγή Εμπορευμάτων)
Κανονισμών του 1956.

15 Η νομιμική αγωγή, την οποία εφάρμοσε το Ανώτατο Δικαστήριο, απορ-
οίπτοντας την παρούσα Αίτηση Ακυρώσεως, προκύπτει επαρκώς από
την ανωτέρω περιληπτική σημείωση.

15 *Η Αίτηση Ακυρώσεως απορρί-
πτεται χωρίς διαταγή για έξοδα.*

Αναφερόμενη υπόθεση:

20 *Nicosia Race Club v. Republic (1984) 3 C.L.R. 799.*

Προσφυγή.

Προσφυγή για δήλωση του Δικαστηρίου ότι η Κανονιστική Διοικητική Πράξη 145/88, Παρ. 3 με την οποία μηχανοκίνητα οχήματα των Δασμολογικών Κλάσεων 87.03 και 87.11 για τα οποία υποβάλλεται στο Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων δήλωση με βάση την οποία υποχρεούται ο εξαγωγέας να επανεισάξει το όχημα εντός τακτής προθεσμίας δύο μηνών είναι άκυρη και εστερημένη οιοιδήποτε αποτελέσματα.

5

Αιτητές 1 και 2 απόντες.

10

Αιτητής 3 παρουσιάσθη Αυτοπροσώπως.

Στ. Θεοδούλου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Β', για τους Καθ'ων η αίτηση.

15

ΜΑΛΑΧΤΟΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Με την παρούσα προσφυγή οι αιτητές ζητούν από το Δικαστήριο την πιο κάτω θεραπεία:

20

Δήλωση του Δικαστηρίου ότι η Κανονιστική Διοικητική Πράξη, παράγραφος (α)3, Αριθμός 145/88, η οποία εδημοσιεύθη εις την εφημερίδα της Δημοκρατίας Αριθμός 2321 της 13ης Μαΐου, 1988, είναι άκυρος και εστερημένη οιοιδήποτε αποτελέσματα. Η περί ης ο λόγος παράγραφος έχει ως εξής:

25

“3. Μηχανοκίνητα οχήματα των Δασμολογικών Κλάσεων 87.03 και 87.11 για τα οποία υποβάλλεται στο Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων δήλωση σύμφωνα με τον τύπο που εκτίθεται στο Μέρος Β του Πρώτου Πίνακα με βάση την οποία θα υποχρεούται ο εξαγωγέας να επανεισάξει το όχημα εντός τακτής προθεσμίας δύο μηνών.”

30

Το ιστορικό της παρούσας προσφυγής έχει ως ακολούθως:

35

Η αιτήτρια υπ' αριθμό 2 Monique Βάρκας, θυγατέρα των αιτητών 1 και 3, μόνιμος κάτοικος εξωτερικού από το 1980 επλήρωσε στο εξωτερικό εις ξένο συνάλλαγμα και αγόρασε αυτοκίνητο το οποίο παραχώρησε εις την μητέρα της, αιτήτρια υπ' αριθμό 1, δυνάμει καταπιστεύματος (trust) ημερομηνίας 30 Μαΐου, 1984. Το ρηθέν αυτοκίνητο ενεγράφη εν Κύπρω επ'

40

ονόματι της αιτήτριας υπ' αρ. 1 με αριθμό εγγραφής ΡΜ 490.

5 Είναι ισχυρισμός των αιτητών ότι το ρηθέν αυτοκίνητο χρησιμοποιείται εν Κύπρο υπό όλων των αιτητών καθ' ότι η αιτήτρια υπ' αριθμό 2 τελευταίως επισκέπτεται την Κύπρο όπου και διαμένει κατά μεγάλα χρονικά διαστήματα.

10 Την 6 Νοεμβρίου, 1987, η πρώτη αιτήτρια απηύθυνε προς το Υπουργικό Συμβούλιο την ακόλουθη επιστολή:

15 “Το τμήμα Τελωνείων αρνείται να μου επιτρέψει να επιβιβάσω, το αγορασθέν εις το εξωτερικόν, αυτοκίνητον μου κατά την αναχώρησιν μου εκ του λιμένος Λεμεσού ΑΝΕΥ ΑΔΕΙΑΣ ΕΞΑΓΩΓΗΣ απο το Υπουργείον Εμπορίου και Βιομηχανίας.

20 Υποβάλλω ευσεβώς ότι η άρνησις αυτή είναι αυθαίρετος και αντίκειται εις τας προνοίας του 23 Άρθρου του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας το οποίον επισυνάπτω.

25 Το Τμήμα Τελωνείων διά να δικαιολογήσει την τοιαύτην άρνησιν καταφεύγει εις τας προνοίας των περί εξαγωγής εμπορευμάτων κανονισμών του 1956 οι οποίοι είναι ΤΕΛΕΙΩΣ ΑΣΧΕΤΟΙ με το επίδικον θέμα διότι αφορούν αποκλειστικώς το

30 “Control and regulation of supplies and Services under imperial legislation” (Κεφάλαιον 175Α) για τους οποίους ουδεμίαν μνείαν κάμνει η παράγραφος 3 του Άρθρου 23 του Συντάγματος.

35 Παρακαλώ επομένως όπως δοθούν οδηγία εις το τμήμα τελωνείων να μη μου στερήση το συνταγματικό μου δικαίωμα να διαθέσω την κινητήν μου ιδιοκτησίαν ούτε να μου περιορίση την άσκησιν του τοιούτου δικαιώματος δι' όρων οι οποίοι ουδόλως είναι απαραίτητοι ‘προς τη δημόσιαν ασφάλειαν, δημοσίαν υγείαν, δημόσια ήθη, πολεοδομίαν ή ανάπτυξιν γης’.

40 Θα σας ήμην ευνώμων εάν είχατε την καλωσύνην να επιληφθείτε του παραπόνου μου και αποφασίσετε ταχέως

επειδή σκοπεύω να αναχωρήσω ατμοπλοϊκώς διά να διέλθω τα Χριστούγεννα μετά της οικογενείας μου εις Ελλάδα.”

Εις απάντησιν της ως άνω επιστολής η πρώτη αιτήτρια έλαβε από το Υπουργείο Οικονομικών επιστολή ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου, 1987, η οποία έχει ως εξής:

“Έχω οδηγιές ν’ αναφερθώ στην επιστολή σας με ημερομηνία 6 Νοεμβρίου 1987 προς το Υπουργικό Συμβούλιο σχετικά με το θέμα που προέκυψε γύρω από την εξαγωγή του αυτοκινήτου σας. 10

2. Όπως έχετε ήδη πληροφορηθεί από μέρους του Τμήματος Τελωνείων η εξαγωγή αυτοκινήτων από την Κύπρο ρυθμίζεται σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αμύνης Εξαγωγή Εμπορευμάτων Κανονισμών του 1956. Το θέμα της έκδοσης ή μη μιας συγκεκριμένης άδειας εξαγωγής είναι ζήτημα που εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, προς το οποίο θα πρέπει να αποταθείτε. 15 20

3. Λυτούμαι γιατί το Υπουργείο μου δεν είναι σε θέση ούτε έχει αρμοδιότητα να αποφανθεί κατά πόσο οι πιο πάνω Κανονισμοί είναι αντίθετοι με οποιαδήποτε πρόνοια του Συντάγματος. Η ευθύνη για τη διαπίστωση της Συνταγματικότητας των Νόμων και Κανονισμών ανήκει κατ’ αποκλειστικότητα στο Ανώτατο Δικαστήριο.” 25

Όπως φαίνεται εκ των παρουσιασθέντων εγγράφων εις την παρούσα υπόθεση η πρώτη αιτήτρια είχε αποταθεί και προηγουμένως διά επιστολής της ημερομηνίας 13 Ιουνίου, 1987, στο Υπουργείο Οικονομικών, Τμήμα Τελωνείων και ζητούσε γραπτή βεβαίωση ότι δεν θα παρεμποδισθεί από το Τελωνείο Λεμεσού στην εξαγωγή του αυτοκινήτου της με αριθμό εγγραφής PM 490. 30 35

Το Υπουργείο Οικονομικών Τμήμα Τελωνείων διά επιστολής ημερομηνίας 25 Ιουνίου, 1987, επληροφόρησε την αιτήτρια ότι το Τμήμα Τελωνείων αδυνατεί να επιτρέψει την εξαγωγή του ως άνω αυτοκινήτου εκτός εάν συμπληρωθούν οι απαιτούμενες τελωνειακές διαδικασίες που διαλαμβάνουν και την προσκόμιση άδειας εξαγωγής από το Υπουργείο Εμπορίου και 40

Βιομηχανίας, σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αμύνης (Εξαγωγή Εμπορευμάτων) Κανονισμών του 1956.

5 Πρέπει εδώ να αναφερθούν οι ισχυρισμοί των αιτητών που αναφέρονται στην 3ην παράγραφο της έκθεσης των γεγονότων που έχει ως ακολούθως:

10 “Η οικογένεια Γεωργιάδη μετά της θυγατρός των Μονίκ Βάρκας - Αιτήτρια 2 - σκοπεύουν να χρησιμοποιήσουν το αυτοκίνητο των εις το εξωτερικόν. Προς τούτο αναχωρεί ο εκ των αιτητών κ. Γεωργιάδης μετά του αυτοκινήτου εις το εξωτερικόν την 10ην Ιουλίου 1988.”

15 Η παρούσα αίτηση βασίζεται στα πιο κάτω νομικά σημεία:

20 1. Η “Γνωστοποίηση” σύμφωνα με τον Κανονισμό 6 είναι αντίθετος προς διάταξη του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας διά της οποίας “έκαστος μόνος ή από κοινού μετ’ άλλων έχει το δικαίωμα να απολαύη ή διαθέτη οιαδήποτε κινητήν ιδιοκτησίαν άνευ οιασδήποτε στερήσεως, περιορισμού ή όρου” ιδε Άρθρο 23 παράγραφος 1 και 2 του Συντάγματος.

25 2. Η “Γνωστοποίηση” θέτει τους αιτητές μπροστά σε μέτρα καταναγκασμού τα οποία δεν είναι απολύτως απαραίτητα προς το συμφέρον της δημοσίας ασφαλείας κλπ όπως προνοεί η παράγραφος 3 του Άρθρου 23 του Συντάγματος. Και,

30 3. Η “Γνωστοποίηση” έχει αλλότριον σκοπόν, ήτοι τον έλεγχον εξαγωγής συναλλάγματος μέσω ελέγχου εξαγωγής μηχανοκινήτων, διάφορον δηλαδή εκείνου διά του οποίου εδόθη η εξουσία.

35 Οι καθ’ ων η αίτηση με την ένστασή τους μεταξύ άλλων ισχυρίζονται ότι:

40 1. Με την αίτηση ακυρώσεως δεν προσβάλλεται οποιαδήποτε εκτελεστή διοικητική πράξη. Και,

2. Η προσβαλλόμενη πράξη και/ή απόφαση δε συνιστά διοικητική πράξη εντός της έννοιας που αποδίδεται στον όρο

αυτό από το Άρθρο 146 του Συντάγματος καθότι η προσβαλλόμενη πράξη και/ή απόφαση είναι νομοθετικής φύσεως.

Το σχετικό μέρος του Άρθρου 146 του Συντάγματος έχει ως ακολούθως: 5

“1. Το Ανώτατον Συνταγματικόν Δικαστήριον κέκτηται αποκλειστικήν δικαιοδοσίαν να αποφασίζη οριστικώς και αμετακλήτως επί πάσης προσφυγής υποβαλλομένης κατ’ αποφάσεως, πράξεως ή παραλείψεως οιοδήποτε οργάνου, αρχής ή προσώπου ασκούντων εκτελεστική ή διοικητικήν λειτουργίαν επί τω λόγω ότι αύτη είναι αντίθετος προς τας διατάξεις του Συντάγματος ή τον νόμο ή εγένετο καθ’ υπέρβασιν ή κατάχρησιν της εξουσίας της εμπειπιστευμένης εις το όργανον ή την αρχή ή το πρόσωπον τούτο. 10

2. Η προσφυγή ασκείται υπό παντός προσώπου, του οποίου προσεβλήθη ευθέως διά της αποφάσεως, της πράξεως ή της παραλείψεως ίδιον, ενεστώς έννομον συμφέρον, όπερ κέκτηται τούτο είτε ως άτομον είτε ως μέλος κοινότητος τινός. 20

3. Η προσφυγή ασκείται εντός εβδομήκοντα πέντε ημερών από της ημέρας της δημοσιεύσεως της αποφάσεως ή της πράξεως ή, εν περιπτώσει μη δημοσιεύσεως ή εν περιπτώσει παραλείψεως, από της ημέρας καθ’ ην η πράξις ή παραλείψις περιήλθεν εις γνώσιν του προσφεύγοντος.” 25 30

Είναι η θέση της νομολογίας μας ότι Κανονιστικές Διοικητικές Πράξεις νομοθετικού περιεχομένου δεν μπορούν να προσβληθούν άμεσα με προσφυγή γιατί δεν ικανοποιούν τας προϋποθέσεις του ως άνω άρθρου. (Ιδε *Nicosia Race Club v. The Republic* (1984) 3 C.L.R. 798 και τας υποθέσεις που αναφέρονται σε αυτή.) 35

Η επίδικη Κανονιστική Διοικητική Πράξη έχει εκδοθή από τον Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας, ο οποίος άσκησε τις εξουσίες που του παρέχει ο Κανονισμός 6 των περί Αμύνης (Εξαγωγή Εμπορευμάτων) Κανονισμών του 1956. Δεδομένου 40

5 ότι οι Κανονισμοί αυτοί αποτελούν νομοθέτημα και δεδομένου ότι ο Κανονισμός 6 περιέχει την εξουσιοδότηση για τη θέσπιση της επίδικης Κανονιστικής Διοικητικής Πράξης η τελευταία πρέπει να κριθεί σαν πράξη νομοθετικού περιεχομένου και σαν τέτοια δεν μπορεί να προσβληθεί ευθέως διά προσφυγής κάτω από το Άρθρο 146 του Συντάγματος.

10 Επομένως η προσφυγή απορρίπτεται για αυτό το λόγο και δεν παρίσταται ανάγκη να ασχοληθώ με τις υπόλοιπες ενστάσεις και την ουσία της προσφυγής.

Αναφορικώς με τὰ έξοδα δεν κάνω καμία διαταγή.

15 *Η προσφυγή απορρίπτεται
χωρίς έξοδα.*